

GOSPODAR-SKI LIST

Uredništvo in uprava Maribor, Slomškov trg št. 20

IZHAJA VSAKEGA PRVEGA V MESECU
Cena inseratom po dogovoru
CENA: 100 Din letno, inozemstvo 200 Din
V POUK IN ZABAVO

Stanovska in strokovna kmetijska organizacija.

Sedanja vlada hoče biti vsem pravična, posebno pa hoče pomagati kmetu, da ga reši iz težkega gospodarskega položaja. Njeno prizadevanje je hvalevredno. Vsega velikega dela, ki ga država vrši v tem oziru, naš kmet ne bo čutil kakor to čuti kmet v južnih krajih države. Priviligirana agrarna banka bo gotovo velika dobrotnica kmeta, a to v krajih, kjer kmet sedaj plačuje za svoje dolgove po 15% in višje obrest, ko jih naš kmet plačuje po 8%.

Stanovska kmetijska organizacija.

Eno pa je vlada dala slovenskemu kmetu, česar ta ne bo nikdar pozabil: **Kmetijsko družbo.** Dosedanja Slovenska kmetijska družba ni bila last vseh kmetov. Gospodovali so v njej ljudje, ki so predstavljali manjšino slovenskih kmetov. Ko se je letos priglasilo 2500 kmetov za sprejem, pa jih vodstvo Kmetijske družbe ni sprejelo. To niso bili njegovi pristaši. Bila je pa v tej družbi še druga krivica. Kmetje s Štajerskega (ne iz mariborske oblasti) so smeli voliti le podpredsednika, dasi so imeli sicer iste dolžnosti kot kmetje s kranjske dežele.

Kmetijska družba se je sedaj tako preosnovala, da bo res stanovska zastopnica kmetijskih interesov. Kakor imajo industrijalci in trgovci z obrtniki svojo zbornico, delavci svojo zbornico, tako naj jo končno ima tudi naš kmet in ta še v prvi vrsti. Zato je zdaj dolžnost kmetov, da stopajo v Kmetijsko družbo.

Strokovna kmetijska organizacija.

Kmet dosedaj tudi še ni imel svoje strokovne organizacije, ki bi mu nudila strokovnega pouka in pomoči pri njegovi stroki sploh. Tudi to organizacija je sedaj naš kmet dobil. Zove se **Kmetijska zveza.** To staro ime je štajerskem kmetom še gotovo znano in priljubljeno. Organizacija je v smislu pravil, ki jih je sedanja vlada potrdila, strogo strokovna. Strokovne zveze je bil kmet zelo potreben.

Ne ob strani stati!

Obe organizaciji sta začeli svoje delovanje. Ne stojte ob strani! »V organizaciji« to je danes geslo vseh stanov. Drugi so že v njih, že žanjejo uspehe svojega organiziranega nastopa. Kmetje, zdaj je vrsta pri vas! Kdor bo zamudil zdaj, bo za dolgo časa zamudil! —

Za naše kmetijstvo.

Zadružna posredovalnica v Mariboru nas je prosila, da objavimo njeno okrožnico. Storimo to v interesu našega kmetijstva z željo, da se naši čitatelji pridno obračajo na njo z naročili in po informacije.

Okrožnica se glasi:

P. n.

Ker se našemu vabilu za naročila umetnih gnojil v avgustu tega leta ni odzvalo toliko naročnikov, da bi bili krili množino, katero smo bili po pogodbi vezani prodati, smo s 16. novembrom tega leta napravili novo pogodbo, veljavno do 21. marca 1930. Po tej pogodbi dobavimo Vam garantiran 15.5 odstotni apnenčev dušik mešan: nekaj v bobnih, nekaj v jutastih vrečah po 100 kg po Din 230 franko vagon poljubna železniška postaja v Sloveniji; to pa samo pod pogojem, da se naroči najmanjša množina 5.000 kg. Istotako dobavimo mešano gnojilo »nitrofoskal«, ki ima vse za rastlinstvo potrebne snovi v sebi z garantirano vsebino 8% fosforne kisline, 8% kalija in 46% dušika, istotako v železnih ploščevinastih bobnih po 100 kg Din 190, nadalje v vrečah po 100 kg Din 170 in v vrečah po 50 kg za vsakih 100 kg Din 172.

Ker so posebno letos vzeli sadeži izredno veliko gnojilnih snovi iz zemlje, treba bi te snovi, ako hočemo kolikor dobro letino, zemlji zopet vrniti.

Ker je nam po pogodbi dovoljena gorj omenjena cena veliko nižja, kakor jo dobite kjerkoli drugod in naša pogodba z 31. marcem 1930 že poteče, je naročitev nujna, posebno, ko je ravno do tega termina najbolj ugoden čas za gnojenje.

Izvolite nam torej v prav kratkem času naznaniti, se li je zbralo v Vašem okolišu toliko odjemalcev, da bi isti naročili najmanj količino, to je 5.000 kg, nadalje, kdaj želite, da se Vam gnojilo doloži.

Plačilni pogoji so: najkasneje v enem mesecu po sprejemu blaga se plača.

Garancija: podpis par dobrih posestnikov naročnikov, če naroči zadruga sama pa pravnoveljavni podpis iste, ali podružnice.

S tem Vam naznanimo, da sme sedaj, ko je podpisana posredovalnica po sklepu Okrožnega kot trgovskega sodišča v Mariboru z dne 24. oktobra 1929 polnopravno za take akcije glasom pravil upravičeni i nje ta zadruga ustanovljena glasom njenih pravil samo in edino v prid kmetijstva. Poleg drugih nalog ima posredovalnica glasom teh pravil tudi posredovati skupen nakup kmetijskih potrebščin, kakor: orodja, kmetijskih strojev, vsakovrstnega materiala za zedanje in podobno, ravno tako tudi posredovati skupno prodajo vseh kmetijskih pridelkov in izdelkov.

Zbirajte taka naročila pri posestnikih in jih prijavljajte posredovalnici, da Vam ona prilično preskrbi dobrega dobavitelja, ozir. dobrega odjemalca.

Nabiratelju naročil, to pa samo za apnenčev dušik, plačamo za trud provizije 1% od skupička, torej za 1 vagon 10.000 kg Din 230.

Radi enakosti naročil priporočamo se poslužiti sledečega obrazca:

»Naročimo 5.000 odn. 10.000 kg (z besedami — kg) apnenčevega dušika, oziroma nitrofoskala po nam v okrožnici navedeni ceni, plačljivo v 1 mesec upo prejemu, franko vagon žel. postaja — dovabljivo: najkasneje do —.

Za kupnino v znesku Din — jamva midva lastnoročno podpisana posestnika, za katero lastnoročnost podpisov jamči sopodpisana zadruga, oz. kmetijska podružnica (ako naroča zadruga sama, zadostuje podpis zadruge).

Kraj, datum in dva lastnoročna podpisa ter podpis zadruge, oz. kmet. podružnice.

Zadružnim pozdravom:
Zadružna posredovalnica v Mariboru.

POLITIČNI PREGLED.

V NAŠI DRŽAVI.

Radi vednih vpadov bolgarskih četšev v naše ozemlje in ogroženja osebne varnosti naših državljanov je naša vlada nastopila pri bolgarskem zunanjem ministru Burovu.

Trgovinska pogajanja med našo dr-

žavo in Rumunijo. Te dni se bodo začela trgovinska pogajanja med našo državo in Rumunijo. Točno še ni znano, v katerem mestu se bodo vršila, vendar je stavljen predlog, da se vrše v Bukarešti. Naša vlada bo najbrže na to pristala, nakar bo naša delegacija odpotovala v Bukarešto. Naše zunanje ministrstvo je zbralo v vseh gospodarskih ministrstvih material za pogajanja.

V DRUGIH DRŽAVAH.

V Avstriji se blize boj za spremembo ustave. Že to, kar nam poroča iz Dunaja časopisje, kaže, da je položaj v Avstriji zaostren. Večinske stranke v dunajskem parlamentu so strnjene krog zveznega kanclerja dr. Schoberja in so mu zagotovile, da bodo glasovale za ono ustavno spremembo, ki jo hoče zvezni kancler sam zagovarjati pred narodom. Glavne težkoče bodo v šolskem vprašanju, ker so v tem oziru socijalni demokratje nepopustljivi. — Heimwehr je pripravljena.

Tardieujeva francoska vlada žanje sicer v zbornici zaupnice vendar naglašča časopisje, da je njen obstoj od danes do jutri.

Zmagoviti Rusi. Rusi so razbili kitajsko fronto v Mandžuriji in podili

pred seboj poraženo kitajsko vojsko. Rusi so ustavili nadaljnje prodiranje, ker je sprejela kitajska vlada v Mukdenu sovjetske predloge. Kmalu se bodo začela mirovna pogajanja, iz katerih bodo odnesli Rusi pravico nadzorstva nad spornimi vzhodnimi železnicami.

Mednarodna posvetovanja. — Druga posvetovanja v Haagu bodo pričela dne 3. januarja. Datum 21. januarja se kot začetek konference za pomorsko razorožitev ne more spremeniti zaradi japonskih in ameriških odposlancev. — Italjanski predlog, da se čas zasedanja Sveta Društva narodov preloži na zgodnejši čas, nima upanja na uspeh. Francija je stavila protipredlog, da se zasedanje Sveta Društva narodov vrši vzporedno s konferenco za pomorsko razorožitev v Londonu.

DNEVNE VESTI.

Znana mariborska osebnost umrla. Po več mesečnem bolehanju je preminul v četrtek starosta mariborskih Slovencev, obče znani notar g. dr. Fr. Firbas. Rajni je bil rojen leta 1845 v Bišu pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Bil je hvalevredno zaveden Slovenec in je vršil notarsko službo skoro do zadnjega. Ostani mu ohranjen med štajerskimi Slovenci časten spomin!

Žrtvi mariborske letalske nesreče. Poročali smo o aeroplanski nesreči na mariborskem Glavnem trgu. Oba ponesrečenca: pilot Müller in odvetnik dr. Ivan Šestan sta sedaj umrla v mariborski bolnici eden za drugim.

Pazite na deco! V Brezovi pri Framu se je triletni sinko poljskega delavca Kovačiča preveč približal zakurjenemu štedilniku. Ker je bil fantek brez nadzorstva, se mu je vnela obleka. Na krik gorečega je prihitela v kuhinjo mati ter sosedje, a so bile opekline že tako občutne, da je deček umrl.

Žena ubila moža. Od Sv. Barbare v Slovenskih goricah poročajo žalostno vest. Zakonca Zorčič Ignacij in Liza, žetlarja v Žikercih nista živela v najboljšem sporazumu. Dostikrat sta se prepirala. Dne 25. novembra tega leta na večer je prišel mož nekoliko vinjen domov. Kaj sta imela potem med seboj, se še ni dognalo, dejstvo je, da so našli zjutraj moža sredi sobe sedečega na stolu z razbito lobanjo, tako da so viseli možgani čez obraz, v predpasniku pa je ležala še kost od lobanje. Žena je priznala, da je udarila moža z nekim lesom. Preiskava bo dognala, v koliko odgovarja ta zagovor resnici. To je sedaj v lenarškem sodnem okraju od 13. oktobra do 25. novembra že peti nasilni smrtni slučaj; posledica vsemu je preveliko zavživanje alkohola, posebno šmarnice.

Sprememba voznega reda Maribor—Zgornji Duplek. Na progi Maribor—Zgornji Duplek odhaja dnevno avtobus od 1. decembra naprej z Glavnega trga proti Zgornjemu Dupleku zjutraj ob 6.18 in opoldne 12.10. — Odhod iz Zgornjega Dupleka (brod) ob 7 in 12.47. Dnevne vožnje v D. M. Brezje z odhodom ob 7.35, 13.00, 17.10 in 18.15 z Glavnega trga so ukinjene, pač pa vozi avtobus ob sobotah, nedeljah in praznikih ob 18.15 z

Glavnega trga do broda in odhaja ob 18.50 od Zgornjega Dupleka proti Mariboru.

Kdo je vodil prve ladje skozi Sueški prekop? Zadnjič smo beležili, da je blagoslovil Sueški prekop bosanski frančiškan, drug Hrvat je pa razstrelil ob priliki slovesne otvoritve skalo, ki je razdvajala morje. Krmar, ki je vodil prve ladje skozi prekop, je bil poznejši ladijski kapitan Hrvat Modrčin iz Kraljevice.

Starodavni nebotičniki. Z nebotičnimi stavbami se ne ponaša samo današnji svet, ampak so bile znane že v starodavnih časih. V starem mestu Kartago v Severni Afriki so bile hiše, ki so dosegle višino 8 do 10 nadstropij. V starem Rimu so bile za revnejše sloje pozidane kasarne, te so stavili vedno višje. Rimski senat se je čutil poklicanega, da je izdal prepoved, da te stanovanjske hiše ne smejo presegati višine 20 metrov. V starem Byancu (Carrigradu) niso bile redkost stavbe od 14 do 16 nadstropij in to 300 do 400 let po Kristusu.

Največjer potniško letalo. Te dni je bilo dogotovljeno največje angleško potniško letalo »R 100«. Zračni velikan ima 6 motorjev po 660 do 700 konjskih sil, ki proizvajajo skupno 4200 konjskih sil. Ne da bi letalo pristalo, bo lahko letelo iz Angleške v Avstralijo. Prostora je za 150 oseb in 100 postelj. Potniki se lahko sprehajajo po posebnem hodniku. V eni jedilnici je prostora za 50 oseb.

Vsi samostani v Kiewu zaprti. V znanem ruskem mestu Kiew so zatvorili sovjeti vse cerkve in samostane. Istočasno je bilo zaukazano, da morajo zapustiti samostanska poslopja vsi redovniki. V samostane bodo namestili muzeje in brezverske šole.

Posledice hudega potresa. Veliki angleški otok ob severoameriški obali Novo Funlandijo je obiskal 18. novembra silovit potres. Še le sedaj so znane od nesreče posameznosti. Potres je povzročil veliko materialne škode in zahteval več človeških žrtev. Največ je trpel polotok Burin, kjer je utonilo 22 oseb. Na mnogih krajih so se porušile hiše ter je uničenih veliko ribiških čolnov. V pokrajini Bor sta sledili ena za drugo plima ter oseka. Morje se je dvignilo za 15 metrov. Neko 30 metrov visoko in 60

m dolgo stavbo so vrgli valovi za 200 metrov od morja v notranjost. Angleška vlada je poslala težko prizadetim vsestransko pomoč.

Kako so razviti čuti pri živalih? — Stvarstvo je oborožilo posamezne živali s posebno vrsto razvitimi čuti, da se zamorejo preživljati in se braniti napram raznim nevarnostim in sovražnikom. Najboljše razviti vid posedajo ptice. Ptiči zelo dobro vidijo, slabejše slišijo, voh je pri njih razvit zelo slabo. Golob vidi z zvonika kje daleč na na polju eno zrnce. Istotako zagleda vrana iz višine košček mrhovine. Sokolu se ne skrije miš niti med zeljem. Iz kilometerske višine se spusti na plen orel, najdalje vidijo veliki ptiči mrhovinarji. Srna ovoha človeka na 300 do 500 metrov, jelen na 700 metrov. Zelo dobro razvit nos in posluh ima lisica. Pri zajcu govorijo že njegove dolge uhlje o izrednem sluhu. Mačka voha slabo, pač pa dobro vidi ter sliši. Divje svinje primeroma slabo vidijo, opremljene so z najboljšim sluhom.

Najvišje vremenske opazovalnice na svetu. Današnji svet se bavi veliko z raznimi vremenskimi opazovanji ter napovedmi. Za merjenje zraka, opazovanje neviht, vetrov itd. služijo posebne opazovalnice, ki so opremljene s posebnimi instrumenti in zgrajene na visokih točkah. V naslednjem hočemo podati seznam najvišjih opazovalnic na svetu: Italija ima znamenito vremensko opazovalnico na 4560 m visokem Monte Rosa in na sicilijanskem ognjeniku Etna v višini 2942 metrov. Italijanska sosedna Švica ima opazovalnici na Säntis (2500) in na Jungfrauenjoch (3500 m). V avstrijskih Alpah je znamenita opazovalnica na Sonnblicku (3168 m) in na Jungspitze (2960 m). Na Francoskem je znana gora v Pirinejah Pic du Midi z opazovalnico v višini 2859 m in na Montblanku 4359 m. Vse druge francoske opazovalnice so pod 2500 m. V Afriki je opazovalnica na Pic Teneriffa (2100 m). Drugi dve afriški gori Kili-mandscharo (6010 m) in Kenia (5242 m) sta še brez opazovalnic. V Aziji je znana opazovalnica Leh v Severni Indiji v višini 3105 metrov. Avstralija posedla svojo opazovalnico na Mount Kosciusko (2235 m). V Severni Ameriki slovita opazovalnici na Mount Rose (3292 m) v Iržavi Nevada in v Kaliforniji na Mount Whitney (4420 m). Južno ameriška država Bolivija leži 2000 m visoko. V Južni Ameriki je vremenska opazovalnica na gori Challa na sredi jezera Titicaca (3840 m) in na vrhu Huaina Polosi v višini 4920 metrov. Najvišjo vremensko opazovalnico ima sovjetska Rusija na gori Elbrus v Kavkazu v višini 5350 m.

Knjige za kmetijske gospodinje. Kmetijske kuharske bukvice 5 Din. — Sadje v gospodinjstvu 24 Din. — Domači vrt 33 Din, vez. 40 Din. — Slovenska kuharica (velika izdaja) vez. 160 Din. — Spretna kuharica 32 Din. — Nasveti za hišo in dom 20 Din, vez. 30 Din. — Gospodinjstvo 40 Din. — Mati vzgojiteljica 16 Din. — Domači zdravnik 35 Din, vez. 44 Din. Knjige kupite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

GOSPODARSTVO.

Mariborski trg. Na mariborski sobotni trg, dne 30. novembra tega leta so pripeljali špeharji na 56 vozeh 176 zaklanih svinj, kmetje 4 voze sadja, 18 voz krompirja, 6 voz čebule, 22 vozov zelja, 16 voz sena in 6 slame. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 30 Din. Jabolka 4—8, hruške 6—10, suhe slive 12 Din za kg. Krompir 0.75—1.25, čebula 2—3, česen 18 do 20, zelje 0.50—2. Seno 80—100, slama 65 do 70 Din. Pšenica 2.50, ječmen 2, oves 1.50, koruza 2, ajda 2, proso 3, fižol 3.50—4, grah 4 do 5 Din. Kokoš 30—40, piščanci 25—65, gos 60—70, puran 65—100, domači zajec 15—40, divji zajec 45—55 Din. Kislo zelje 4, kislata repa 2 Din. Gobe 1—2 Din. Mleko 3, smetana 12 do 16, surovo maslo 36—40, jajca 2, med 18.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 6 konj, 9 bikov, 60 volov, 299 krav in sedem telet; skupaj 381 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 26. novembra 1929 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 9—10; poldebeli voli od Din 7—8; biki za klanje Din 8.75; klavne krave debele od Din 7—8; plemenske krave od Din 6 do 7; krave za klobasarje od Din 4—5; molzne krave od Din 7—9; breje krave od Din 7—9; mlada živina od Din 8—8.25; teleta Din 12.50. Prodanih je bilo 218 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 38.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu, dne 29. novembra 1929 je bilo pripeljanih 228 svinj in ena koza; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7—9 tednov stari komad od Din 125—200; 3—4 mesece stari od Din 250 do 400; 5—6 mesecev stari od Din 450—500; 8 do 10 mesecev stari od Din 550—800; eno leto stari od Din 1000—1500; 1 kg žive teže od Din 10 do 12.50, 1 kg mrtve teže od Din 17 do 18. Prodanih je bilo 177 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso od Din 12—20 za kg; telečje meso 1 kg od Din 20 do 25; svinjsko meso sveže 1 kg od Din 15—30.

Gospodarska obvestila.

Upnikom »Slavenske banke« se je začelo izplačevati potom Prve hrvatske štedionice, podružnica v Mariboru, vsaki dan dopoldne proti vložitvi knjižice. Glavnica je obrestovana do otvoritve konkurza, od te svote se izplača 22 odstotkov. — V. Močnik.

Zadružni koledar je priložen današnji številki. Namen koledarja je, da pripravi pot raznim zadružnim tečajem in sredstvom, ki naj razširjajo in utrdijo med podeželskim narodom zadružništvo. Koledar si dobro shranite!

Pivovarne v naši državi. V torek, 26. novembra, se je vršil v Ljubljani občni zbor delniške družbe pivovarne »Union«, ki je izkazal, da ima ta družba v poslovnem letu 1928/29 2.215.000 dinarjev čistega dobička napram 1.925.000 dinarjev v prejšnjem letu. Radi tega je bila tudi dividenda povišana od 14 na 16 odstotkov. Pivovarne so med seboj sklenile kartel (zvezo) ter si med seboj razdelile državno ozemlje, vsled česar ima vsaka pivovarna na svojem ozemlju neomejen monopol. To pa ni dobro, in sicer na kakovost piva, pa tudi na cene. Cene piva so sicer bile v zadnjih letih znižane, toda v glavnem z ozirom na znižanje trošarine na pivo. L. 1925 je bilo v Sloveniji plačano skoro 9 milijonov Din na račun trošarine na pivo, leta 1928 pa komaj 900.000, ker se

je leta 1927 trošarina na pivo znižala skoro za 90 odstotkov. Da bi razbili kartel pivovaren, se gostilničarji pripravljajo, da osnujejo lastno pivovarno. Naše vinogradništvo, ki vodi težko borbo za obstanek, se je na zboru v Splitu pritožilo, da se pivovarniška industrija favorizira (daje se ji ugodnost

Našim županstvom!

Izračunavanje odstotka občinskih doklad.

Predpisi, ki veljajo za sestavljanje, predlaganje in odobravanje občinskih proračunov za leto 1930, se bistveno razlikujejo od dosedanjih. Prav posebno se čuti izprememba pri odmerjenju občinskih doklad na državne neposredne davke. Po novem davčnem zakonu je namreč natančno določeno, do katere meje smejo občine same nalagati te doklade. Odmera pa povzroča predvsem težkoče radi tega, ker se je davčni predpis, to je državni osnovni davek od katerega se pobirajo doklade, v vseh občinah znatno zvišal.

Od več strani prihajajo vprašanja, kako naj se doklade z ozirom na novo davčno podlago predpisujejo. Ne bo torej odveč, ako to na kratko pojasnim.

Na primer: Občina Št. Ilj je imela davčnega predpisa za leto 1928 Din 9.184.— V letu 1929 pa znaša ta predpis Din 73.226.— Torej je zadnji predpis približno osemkrat višji, kakor v prejšnjem letu. Naravno je, da se z ozirom na zvišan davčni predpis mora odstotek občinskih doklad znižati, ako hoče občina imeti enak dohodek od doklad, kakor v prejšnjem letu. Višji davčni predpis pa je utemeljen, ker se je v naši oblasti temeljni zemljiški davek zvišal za dvanajstkrat. Ne glede na to zvišanje pa je resnični davčni iznos na primer pri zemljarini nižji, kakor je bil v prejšnjih letih, ker so z zvišanjem osnovnega davčnega predpisa odpadle vse državne doklade.

Občina Št. Ilj rabi za pokritje primanjkljaja v svojem proračunu za leto 1930 od občinskih doklad na državne neposredne davke Din 33.692.— Kako naj občina izračuna odstotek te doklade?

Pravilo za izračunavanje odstotka je sledeče:

$\% = p \times 100/d$, pri čemur pomeni % odstotek doklad, ki ga občina namerava uvesti, p primanjkljaj, ki ga mora občina z dokladi kriti in d osnovni davčni (državni) predpis, od katerega namerava občina doklade pobirati.

Ako vzamemo občino Št. Ilj za vzgled, ki ima davčno podlago Din 73.226.— in primanjkljaja Din 33.692.—, bi se odstotek občinskih doklad izračunal na sledeči način: $\% = 33.692 \times 100 / 73.226 = 3.369.200 : 73.226 = 46 \%$. Ako uvede občina Št. Ilj v svojem proračunu 46 % doklado na državne neposredne davke, krije popolnoma izkazani primanjkljaj in ji ostane še par kovačev prebitka.

Proračunske tiskovine.

V proračunski tiskovini, ki so jo občine dobile za setavo proračuna, se je na četrti strani v V. poglavju vrnila

in prednost) na škodo vinogradništva. Ta industrija je močno zaščitena z uvozno carino na tuje pivo, dočim je baš zaradi te visoke carine izvoz vina skoro onemogočen. Čehoslovaška bi mogla sprejeti dober del našega vina, vendar pa zahteva za svoje pivo znižanje uvozne carine.

tiskovna napaka. Pod »občinsko trošarino« se mora glasiti pravilno: **č) na likerje, rum in konjak po Din — od hektolitrske stopinje (in ne od 100 l), d) na žganje po Din — od hektolitrske stopinje (in ne od 100 l) in e) na žganje po Din — od hektolitrske stopinje (in ne od 100 litrov).** Sicer pa je bila ta napaka očitna, ker je v tem oziru okrožnica točna, razglas sklenjenih davščin in pa sejni zapisnik povsem v redu. Gč.

★

O novih pristojbinah

za preiskovanje najvažnejših kmetijskih proizvodov in sredstev, ki se pobirajo na Kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Mariboru.

Ker so v naslovu omenjene pristojbine javnosti popolnoma neznane, saj niso bile še nikdar objavljene, hočem objaviti s tem važnejša določila, ki jih mora poznati vsak umni gospodar.

Vsak, ki prosi za kako analizo, mora kolekovati prošnjo s kolekom 5 Din in priložiti kolek 20 Din za rešitev, če želi, da se mu bo vloga sploh upoštevala. Povrh tega plačujejo vsi še posebne pristojbine za preizkušnjo. Oproščeni so plačevanja pristojbin **le vojni invalidi in oni dobrovoljci**, ki so dobili zemljo za kolonizacijo po zakonu o dobrovoljcih. V poedinah slučajih so oproščeni plačevanja taks tudi oni, ki predložijo potrdilo srezkega kmetijskega ekonoma, da so mali posestniki in da pravilno gospodarijo. pristojbine znašajo pri enem vzorcu: moka 100 Din (mala analiza), 300 Din (velika analiza), mošta 120 Din, krmila 300 Din, surovega masla od 70 Din naprej, svinjske masti 300 Din, strdi 220 Din, mleka 100 Din (samo tolišča in gostota), žganja 150 Din, smetane 80 Din (samo tolišča), žvepla 60 Din, modre galice 60 Din, zemlje 120 Din, zemlje z določevanjem vrste za umetno gnojenje prikladnega gnojila 240 Din, vina 150 Din, sladkega vina 280 Din, sadjevca 150 Din, malinovca 160 Din, pitne vode 300 Din, voska 300 Din.

Primerjevanje mlečnih tehtnic in moštne tehtnice, če kažejo prav 80 Din.

Navajal bi lahko še ostale pristojbine, a menim, da si je lahko že vsak iz tega napravil jasno sliko, da so pristojbine visoke. Vendar ne dosežejo še onih iz mirne dobe, razven morda pri nekaterih predmetih. V veljavo so stopile s prvim novembrom, prej so bile desetkrat nižje. Nov cenovnik ne pripozna nobenih olajšav zadružnim ustanovam in Kmetijski družbi. Pač pa uživajo take olajšave zadrage, če dajo umetno gnojilo v preiskovanje. Tako plačujejo za eno analizo kalijeve soli zadrage 30 Din, vsi ostali 40 Din; Thomasove moka zadrage 20 Din, vsi ostali 30 Din; apnenega dušika zadrage 25 Din, vsi ostali 30 Din.

Z visoko pristojbino so udarjeni vsi oni, ki nameravajo izvoziti vino. Dosedaj so dobivali izvozno potrdilo brezplačno. Odsedaj za naprej bodo plačevali 150 Din za eno analizo. Pristojbine za analize semena pa so ostale tako nizke, kakor so bile prej.

Mislím, da sem ustregel potrebam javnosti, če sem javnost opozoril na nove pristojbine.

Inž. Mohorčič Henrik.

Zdravnica Dr. med. Klara Kukovec se je vrnila in sprejema spet Krekova ulica 18, Maribor. 1455

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne pla-
čajo od obresti**nobenega rentnega davka**
ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja.

Za božične praznike

kupimo letos v Tiskarni sv. Cirila
v MariboruJASLICE iz lepenke po ceni 3.—, 5.—, 6.—, 7.—,
7.50, 13.—, 20.—, 23.—, 24.—, 48.—, in 70.—
dinarjev.JASLICE IZ LESA: srednje Din 2.940.—, velike
Din 4.000.—.

OKRASKE ZA BOŽIČNO DREVO.

SVEČICE ZA BOŽIČNO DREVO.

PAPIR, KREP IN SVILENI, kot tudi listje za
izdelavo rož.

IZREDNO LEPE IN POCENI RAZGLEDINCE.

Božična in novoletna darila za otroke in
odrasle!Vse blago je na novo došlo, zato v najbolj-
ši in novi izdelavi!

TRGOVCI POPUSTI!

Kupujte torej

V TISKARNI SV. CIRILA
V MARIBORU

Perje in puh

očiščeno češko,

kupite najceneje in sicer že od 25.— Din naprej pri

JAKOB PREAC, Maribor

Gosposka ulica 8.

1465

2 tovorna automobila

1½ tonski Fiat in 2 tonski Ford, 1 Indijan-
motocikel s prikolicjo ter kompletno oprem-
ljena delavnica za popravila avtomobilov, 2 peči
na žagovino, vse v najboljšem stanju se za
primerno ceno proda radi selitve.**Jurij Ehl, Maribor,** Maistrova ulica 6
pritličje.

Oblastna hranilnica mariborske oblasti

Centrala: MARIBOR, Trg Svobode 3.

Podružnica: CELJE, Cankarjeva 11, nasproti pošte.
(Preje: Južnoštajerska hranilnica, Celje).Dovoljuje vsakovrstna komunalna, melioracijska in hipotekarna posojila, daje posojila na vrednostne papirje in v tekočem računu,
eskontira in reeskontira menice, izvršuje žirovne in kontokorentne posle in vse druge v denarno stroko spadajoče transakcije.

Sprejema vloge na vložne knjižice in tekoči račun od zasebnikov, ustanov in drugih denarnih zavodov ter jih obrestuje najugodnejše.

Za vse obveze Oblastne hranilnice mariborske oblasti jamči mariborska oblast z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.
Zato je zavod najvarnejši v celni oblasti.

Vlagateljem izven Maribora in Celja pošlje na zahtevo položnice.

862